

DE BRIEF

DOOR
H. DE BRUIN

JULI 1942

DE BRIEF

DOOR
H. DE BRUIN

JULI 1942

[Faint handwritten text, possibly a signature or library stamp]

DE
BRIEF

DOOR
H. DE BRUIJN

voor: Klaas Heeroma

van
Mein de Gier

12-11-42

AANHEF

*Heer God, men komt er niet toe U te schrijven,
ofschoon Gij reeds veel malen aan ons schreeft,
maar al de vormen die Uw handschrift heeft
zijn moeilijk te ontraadselen, zij blijven*

*zeer vreemde tekenen die niet bekliven
en duistere woorden die men niet beleeft;
hoe vaak heeft onze hand er naar gestreefd
de zin te ontleden door U na te schrijven.*

*Dan toch – een kleine brief aan U gericht,
hij hoeft misschien niet eens zo ver te reizen,
niet verder dan mijn vinger hem verschikt,*

*want, wonen de gebieders in paleizen,
Uw woonadres is waar Gij nederblijkt –
mij dunkt ik zit te schrijven bij Uw licht.*

*Ik heb als kind al iets van U gelezen
op duffe bladen, krenkig en geschrift;
ik legde mij aandachtig op dat schrift,
de tekens met de vinger bijgewezen —:*

*zij stonden steil en kantig opgerezen
en als met moeite op het blad gestift,
zij woelden als het bloemzaad in de zift
wanneer de stelen worden uitgelezen.*

*Hoe dikwijls als ik in die Bijbel keek
om er mijn kinderwereld in te groeten,
werden de dingen ouder om mij heen,*

*en telken reis dat in de woordenstoeten
de zwarte wagen van Uw NAAM verscheen,
was 't of een schaduw langs de bladzij streek.*

*Men zeide dat behalve de Schriftuur
een boek van U bestond met groter letter:
de vrome vader gaf het naast den ketter
verscheiden titel: Schepping — en Natuur.*

*Men las U uit des levens staat en duur,
Gij schreeft er roekelozer, ongezetter,
heel teder hier en verderop weer vetter,
gelijk een geniale partituur.*

*Mijn ogen dwaalden over water, wolken,
en door het leven elders zoals thuis:
het glanzen zag ik voor de dingen zelf,*

*en boven aas en rover in de kolken
vernam ik het gefluister van de schelf —
zo waart Gij bij mij in het wereldhuis.*

*Hier komt de neiging Heer, veroorloof dat,
om voor een beuzeling te onderbreken,
bij wijze van het randschrift met een teken
over de witte kantstrook van het blad.*

*Gij kent de kleine kamer die ik had? –
daar hebt Ge dikwijls boos naar mij gekeken
wanneer ik haastig tussen peul en deken
maar half eerbiedig en verlegen bad.*

*Het was er schemerachtig in de hoeken,
de zware bouw van dakspant en gebint
geleek de voetbank van Uw rechterstoel:*

*ik zag U nederzitten met het doel
de lange lijst die met mijn naam begint
nauwkeurig bij te werken in Uw boeken.*

*Ik zie Uw vriendlijk aangezicht vervallen
zodra een domme hand de glossen drijft
over de witste bladzij waar Gij schrijft
dat Uw Erbarmen neerbuigt over allen.*

*Gij hebt haar in een boekdeel ingelijfd
met kloeke onderwijzing, en een smalle
aantekenmarge voor het welgevallen
van wie mocht weten wat er overblijft.*

*Vergeef – Gij hadt Uw hoofdstuk niet volbracht,
vergeef – want juist een schrijver zal dit raden:
de laatste zin blijft immers in de pen.*

*Waarom, wanneer ik lees wat ik al ken –
want ons gemeengoed zijn de schone bladen –
zal ik niet schrijven wat ik daarbij dacht...*

Heer God, vergeef – dat denk ik vele malen;
een mens raakt al te zeer met U vertrouwd
als hij zich in zijn brieven niet weerhoudt
en in zijn aardse stof dreigt af te dwalen.

Men heugt zich immers betere verhalen,
en tederheden die Gij hebt gesmout
in de figuren waar het kind mee bouwt
dat Uw geschriften nauwelijks kon vertalen.

Er was gelui van U, en geen bekoring
verlokte zo betrouwbaar het gehoor
dan juist dat ruisen van Uw zachte stem.

De kleine wensen die het kind verloor,
herbloeden zij niet altijd met verhooring
onder die glimlach tussen U en hem?

En waarom vliegt herinnering altijd
terug met U naar die nog bleker jaren,
bijna alsof Gij niets dan grijze haren
rondom het aanschijn waart der eeuwigheid?

Of waart Gij achterdocht en bitterheid,
het wisselvallig noodlot der gebaren
in huis en hemel, opstaan en bedaren
boven ons wangedrag en onze vlijt?

Ik vraag het U en hoor, er wordt gezegd:
dat Gij die vreemde mom hebt afgelegd,
dat Uw gelaat herkenbaar werd ontbloot,
want in het wezen van een Mens geschreven,
en dat Ge in de gestalte van dat leven
een vriend geworden zijt, een tijdgenoot.

*Nu mocht ik maar een wijl met U verdromen
over de blanke weerschijn in het blad:
hij spiegelt argelozer dan een wad
boven de trage kentering der stromen –*

*want als de hoge driften over komen,
de beeldenwolkkolom, het woordzwerk dat
Uw wezenstrek in schaduwen vervat,
heeft hij Uw ogenglans dan aangenomen?*

*Ik blikte dikwijls in die oogopslag
van bloemen en het zonnige vertoon
van plas en landschap in het wolkenkader,
en bad U aan als Scheppergeest, als Vader,
Verzorger van de mensen, maar ik zag
U minder heerlijk opzien uit den Zoon.*

BESLUIT

*De lamp is al door schemering omhuld,
de hand die schreef werd moe, en mijn gedachten
bezwijken lichter voor de overmachten
dan woorden in hun ordeloos tumult.*

*Mijn lust was maar een luim bij Uw geduld;
Gij staat lankmoedig neven mij te wachten
totdat ik in een kort besluit zal trachten
nog iets te schrijven dat mij gans vervult:*

*Het woord is maar een duistere retort
als er de hartsolam niet in zichtbaar wordt –*

*Zelfs Paulus kon het schrift zo slecht bedrijven
dat hij alleen de groetenis wou schrijven –*

*ik leg mijn pen bij zijn verbruikt gerief
en mijn epistel schuchter naast zijn brief.*